2024.027

Nota Waregem Vijfseweg 136

Programma van Maatregelen

Bert ACKE, Maarten BRACKE, Paulien FONTEYN en Gwendy WYNS

28-2-2024

A & B archeologie

1. Gemotiveerd advies

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden aan de Vijfseweg 136 te Waregem (provincie West-Vlaanderen), waarbij de totale oppervlakte van de betrokken percelen meer dan 3000m² bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog. De archeologienota[1] bestond enkel uit een bureauonderzoek. In het programma van maatregelen was opgenomen dat een landschappelijk booronderzoek, en indien nodig een verkennend en waarderend archeologisch booronderzoek, en een proefsleuvenonderzoek dienden uitgevoerd te worden in een uitgesteld traject. In deze nota, opgemaakt onder supervisie van een erkend archeoloog, worden de resultaten van dit verder vooronderzoek beschreven.

In eerste instantie werden landschappelijke boringen uitgevoerd op het terrein. Dit onderzoek werd uitgevoerd op maandag 19 februari 2024. In totaal werden 6 boringen uitgevoerd, verspreid over het volledige terrein. Hierbij werd een A-C profiel geregistreerd. Plaatselijk werden daarnaast verstoorde zones aangeboord. Er werden echter geen indicaties aangetroffen voor een mogelijke *in situ* bewaring van steentijd artefactensites waardoor een verder archeologisch booronderzoek niet zinvol werd geacht. Gezien over het grootste deel van het plangebied wel een gunstig bewaarde C-horizont werd vastgesteld, diende het proefsleuvenonderzoek zoals voorzien uitgevoerd te worden over het volledige plangebied. Sites met grondsporen kunnen immers bewaard zijn op dit niveau, waarvan de top zich situeert op een diepte van ca. 40 à 50cm onder het huidige maaiveldniveau. Het proefsleuvenonderzoek vond plaats op dinsdag 20 februari 2024. Het sleuvenplan zoals opgenomen in het programma van maatregelen kon tijdens het onderzoek grotendeels gevolgd worden. Sleuf 6 kon verlengd worden ten opzichte van het vooropgestelde sleuvenplan. Voor de uitgraving werd gebruik gemaakt van een niet-getande graafbak van 1,80m breed. De grond werd gescheiden afgegraven en gestockeerd naast de sleuf. Na de voltooiing van de registratie van de sleuven werden deze gedicht. De onderzoekbare zone had een oppervlakte van ca. 4886m². Hiervan werd ca. 512m² (10,5%) onderzocht door middel van proefsleuven en kijkvensters. De vooropgestelde dekkingsgraad van 12,5% zoals opgenomen in de Code van Goede Praktijk (te verdelen over 10% sleuven en 2,5% dwarssleuven/volgsleuven/kijkvensters) werd hiermee net niet behaald. Desalniettemin kon een goede inschatting gemaakt worden van het archeologisch potentieel van het plangebied.

Het proefsleuvenonderzoek toonde aan dat er binnen het plangebied enkele archeologische sporen aanwezig zijn. Het gaat hierbij om 2 greppels die op basis van hun vulling en aflijning in de nieuwe tot nieuwste tijd gedateerd kunnen worden. De 2 aangetroffen muurresten, een uitbraakspoor en de fundering van een opgaande muur, kunnen op basis van historische kaarten en luchtfoto's en het gebruik van cementmortel gelinkt worden aan bebouwing uit de 19de en 20ste eeuw. Sporen van een oudere fase van de hoeve werden niet aangetroffen. Verspreid over het terrein werden zowel kleinere als grotere verstoringen aangetroffen die te linken zijn aan de voormalige bebouwing en vijver. Daarnaast werd in sleuf 2 een aardewerkdump (inv. 1) aangetroffen in de teelaarde. Hierin werden de fragmenten van 3 kannen in grijs aardewerk, 7 fragmenten rood geglazuurd aardewerk en 1 fragment industrieel wit aardewerk aangetroffen. Op basis van de verscheidenheid van het aardewerk en

[1] Acke, Bracke, Fonteyn 2022a; 2022b.

voornamelijk de verschillende dateringen die in de aardewerkdump voorkomen, kan gesteld worden dat het gaat om een dump die in de 16de/18de eeuw[2] of zelfs de 19de eeuw weggegooid is. De kannen in grijs aardewerk zijn vermoedelijk in een latere periode in hun geheel weggegooid, mogelijk werden ze gedurende een aantal eeuwen bijgehouden als erf- of verzamelstuk.

Het vooronderzoek kon een goed beeld werpen op het archeologisch verleden van het terrein. De kenniswinst is dan ook bereikt. **Er dient geen verder archeologisch onderzoek uitgevoerd te worden.** Wel wordt gewezen op de wettelijke meldingsplicht in geval er alsnog archeologische sporen en/of vondsten worden aangetroffen bij de toekomstige werkzaamheden.

[2] Als verondersteld wordt dat het fragment industrieel wit intrusief is.